

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM
(9 Nisan 2015)
Yahya ARIKAN
malicozum@ismmmo.org.tr

ANAYASA MAHKEMESİ'NDEN 'DEVİRİM' NİTELİĞİNDE KARAR!

Anayasa Mahkemesi, 19 Mart'ta aldığı çok önemli bir kararı 3 Nisan 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı.

Bu karar ile daha önce bu köşeden defalarca duyurduğumuz birçok haksızlığın önüne geçildi. Özellikle, borçların tahsilini düzenleyen bu yasa ile şirket temsilcileri kurumun ödemeği vergi borcundan sorumlu tutulamayacak. Yukarıda belirttiğimiz üzere, kararın devrim niteliğinde olması ise bu haksızlıkları önlemesinden kaynaklanıyor.

Anayasa Mahkemesi, 19 Mart 2015 tarih ve E:2014/144, K:2015/29 Numaralı Kararı ile 6183 Sayılı Kanun'un Mükerrer 35. Maddesinin Beşinci ve Altıncı Fıkralarını, Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti.

İptal ettiği fıkra hükümleri ise şu şekilde:

- “Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.
- “Kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümler, bu maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmaz.”

Sorumluluk Devri!

6183 sayılı yasa özetle, vergi borçlarının tahsil yöntemlerini düzenliyor. Bu yasanın, mükerrere 35. maddesi ise kanuni temsilcilerin, en çok görülen şekliyle limited şirketlerde müdürlerin, anonim şirketlerde ise yönetim kurulunun, vergi borçlarından şahsi mal varlığı ile sorumlu olmalarını düzenliyor.

Ancak, kanuni temsilcilik sıfatının devredilmesi halinde, borçtan sorumluluğun da devredilmesi gerekir. Fakat yukarıda yer verdiğimiz iptal edilen fıkra hükmü, kanuni temsilcilik devredilince sorumluluğun devredilmeyeceğini söylüyordu.

Bu durum pek çok haksız uygulamaya sebebiyet veriyordu. Daha önce bu köşeden paylaşmıştık. Örneğin, yeni şirket müdürü, müdür olmadığı döneme ait defter ve belgelerini ibraz etmediği için şirketin KDV indirimleri reddediliyor ve tarhiyat yapılıyor. Vergi dairesi bu durumda hiçbir sorumluluğu olmayan eski müdüre ödeme emri gönderiyor ve eski ortağı vergi borcundan sorumlu tutabiliyordu.

İşte Anayasa Mahkemesi, iptal kararı ile tam olarak bu haksızlığa ‘dur’ dedi. Anılan Karar’da açıkça, kusura dayalı sorumluluktan bahsediliyor. Yani, kanuni temsilcilerin sorumlu tutulabilmesi için vergi ödevlerini yerine getirmemiş olmaları gerektiği vurgulanıyor.

Vergi Borcu Şirketin!

Buna göre, kusuru bulunmayan kanuni temsilci, şirket tarafından ödenmeyen vergi borcundan sorumlu tutulamayacak. Anayasa Mahkemesi Kararı’nda da belirtildiği üzere, böylece, hukuk devleti ilkesi korunacak.

Kanuni temsilciler açısından, Anayasa Mahkemesi Kararı’nın anlamı bu. Ancak, bu karar, limited şirket ortaklarını da ilgilendiriyor.

İptal edilen fıkra hükümleri limited şirket ortaklarının sorumluluklarını düzenleyen maddede de aynen yer alıyor. 6183 sayılı Yasa’nın 35. maddesinde, limited şirket ortaklarının kusursuz sorumlulukları düzenleniyor. Bu iptal kararının limited şirket ortakları lehine de yorumlanması gerekir. Hukuk devleti ilkesi bunu gerektirir.

.....

BAĞKUR’LUNUN DESTEK PRİMİ DÜŞTÜ!

Emekli olduktan sonra ticari faaliyetlerine devam eden esnaf, sanatkâr ve vergi mükelleflerinin emekli maaşlarından Sosyal Güvenlik Destek Primi kesiliyor. Ancak, kesinti tutarının yüksekliğinden dolayı bir süredir emeklilerden ciddi tepkiler gelmekteydi.

Bizler, esnaf ve serbest meslek erbabı için büyük bir yük olan Sosyal Güvenlik Destek Priminin kaldırılması gerektiğini her platformda savunanlarız.

Uğraş ve çabalar sonucunda, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, 04.04.2015 tarihinde TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilmesiyle birlikte Bağ-Kur’lunun sosyal güvenlik destek priminde önemli değişiklikler yapıldı.

BAĞ-KUR’lulardan, Sosyal Güvenlik Destek Primi uygulamasına ilk defa 08.09.1999 tarihinden itibaren başlanılmıştı. Aylıklarından yüzde 10 oranında SGDP kesintisi yapılmıştı.

Yine; SSK, Emekli Sandığı ya da banka sandıklarından emekli aylığı alıp ticari kazanç veya serbest meslek kazancı, dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlardan 02.08.2003 tarihinden, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkâr sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşuna usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar ve şirket ortaklarından 28.1.2004 tarihinden itibaren 12. gelir basamağının yüzde 10’u oranında SGDP alınmaya başlanılmıştı.

Temmuza Kadar Yüzde 10

Sosyal güvenlik mevzuatına göre de tarımsal faaliyette bulunanlar hariç olmak üzere, emekli olduktan sonra diğer BAĞ-KUR statülerine tabi çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam ediliyor.

Sosyal güvenlik reformu olarak adlandırılan 5510 sayılı yasayla birlikte BAĞ-KUR sigortalılarının Sosyal Güvenlik Destek Priminde de önemli değişiklikler yapılmıştı. Bu kişilerden ise, almakta oldukları aylıklarının yüzde 15'i oranında Sosyal Güvenlik Destek Primi kesiliyor.

2008 yılında yüzde 12, 2009 yılında yüzde 13, 2010 yılında yüzde 14 ve 2011 yılından itibaren de yüzde 15 oranında SGDP kesilmekteydi ve halen yüzde 15 olarak devam ediyor.

Yeni yasalaşan Torba Kanun ile BAĞ-KUR kapsamında çalışması olan emeklilerin aylıklarından kesilen yüzde 15'lik oran yüzde 10'a düşürüldü.

SGK'luların emekli olduktan sonra BAĞ-KUR kapsamında ticari faaliyetlerine devam etmesi halinde emekli maaşlarından Sosyal Güvenlik Destek Primi kesintisinin yüzde 10 olarak uygulanması 2015 yılı Temmuz ayı ve takip eden ödeme dönemlerinde geçerli olacak.